

'Heb oog voor diverse carrièrepaden en hoe je dat kunt faciliteren'

Mariska Kleemans is Universitair Hoofddocent en opleidingsdirecteur Communicatiewetenschap. Tevens is zij tot september aanjager onderwijsontwikkeling bij het vorig jaar opgerichte Teaching & Learning Centre van de universiteit en lid van de Radboud Young Academy. Ze is een jaar geleden bevorderd van UD naar UHD binnen de Faculteit Sociale Wetenschappen. In haar beoordeling was een focus op onderwijs en leiderschap doorslaggevend.

'Na mijn promotie heb ik bewust gekozen voor onderwijs als mijn belangrijkste aandachtsgebied. Naast Communicatiewetenschap heb ik ook Onderwijskunde gestudeerd. Onderwijs geeft mij de meeste voldoening' zo vertelt Kleemans. 'Ik ben ook oprecht een betere docent dan onderzoeker, en bij onderwijs ligt ook echt mijn hart.'

Veni aanvragen?

Dat merkte Kleemans bijvoorbeeld toen ze na haar promotie op het punt kwam dat ze een Veni-subsidie aan moest gaan vragen. 'Toen realiseerde ik mij dat ik, als ik die binnenhaalde, werd geacht om de hele week onderzoek te gaan doen, en dat wilde ik helemaal niet.' Kleemans besloot om de Veni niet aan te vragen. 'Dat was toen wel lastig, omdat ik toen nog geen UD was en geen vast contract had.'

Voor Kleemans lag een functie binnen het onderwijs van de opleiding Communicatiewetenschap voor de hand. 'Als postdoc (met ook onderwijstijd) had ik al een belangrijke rol in het onderwijs van onze opleiding. Ik vond bijvoorbeeld als één van de weinigen het vormgeven van het toetsbeleid interessant, zo kwam ik geleidelijk op een sleutelpositie. Helaas had ik dus een tijdelijk contract.'

Van Universitair Docent tot Opleidingsdirecteur

Vijf jaren geleden kwamen er echter plekken vrij om UD te worden bij Communicatiewetenschap. 'Toen ik hier op solliciteerde, was er wel wat interne discussie of ik er wel voor in aanmerking kwam omdat ik een minder sterk profiel had als onderzoeker.' Uiteindelijk werd Kleemans toch aangenomen als UD vanwege haar belang voor het onderwijs van de opleiding.

'Voorwaarde was wel dat ik nog steeds een flink deel van mijn tijd onderzoek moest doen, en bijvoorbeeld werken aan subsidieaanvragen. Dat vond ik toen wel stressvol, omdat mijn grootste interesse bij onderwijs lag en het gevoel had dat ik desondanks het schaap met de vijf poten moest zijn.'

Sinds vorig is de situatie op de Faculteit Sociale Wetenschappen veranderd. De faculteit heeft nu als speerpunt om bij de beoordeling niet hoofdzakelijk naar onderzoekskwaliteiten te kijken, maar ook naar andere aspecten, met name onderwijs en leiderschap. Kleemans: 'Je moet excellent scoren op onderwijs óf onderzoek, en dan minstens een 'goed' op de andere om UHD te kunnen worden. Aangevuld met goede

ervaringen op bijvoorbeeld leiderschap of valorisatie. Ik scoorde excellent op onderwijs en leiderschap, en kon daarom vorig jaar UHD worden en directeur van de opleiding Communicatiewetenschap.'

Wat moet er gebeuren?

Kleemans is dus een goed voorbeeld van een alternatieve carrière binnen de wetenschap en nieuwe mogelijkheden die ontstaan door veranderend beleid. Desondanks is er volgens Kleemans nog wel werk aan de winkel. 'Ik heb zelf in 2017 bijvoorbeeld een onderwijsprijs gewonnen en die heeft mij echt geholpen, maar ik had het liever anders gezien. Volgens mij wordt er nog steeds te weinig naar talent en motivatie gekeken en teveel naar zogenaamde objectieve criteria als subsidies, prijzen en impactscores.'

'Een andere barrière binnen onze universiteit, en die ervaar ik eerlijk gezegd nog steeds, is dat het uitgangspunt voor veel functies is, dat het een hoogleraar moet zijn. Als er bij ons op de faculteit een functie van vice-decaan vrijkomt dan wordt daar alleen een mail over gestuurd naar de hoogleraren, niet naar de rest van de medewerkers.'

Kleemans hoopt dat een project als Erkennen en waarderen dan ook minder rigide zal zijn. 'Mijn advies: denk minder in structuur en hiërarchie. Zorg dus ook dat binnen de stuurgroep een grote diversiteit aan mensen aan tafel zit, en niet voornamelijk hoogleraren.'

Diverse carrièrepaden

Diversiteit is volgens Kleemans ook een belangrijk doel om te bereiken wat betreft functies binnen de wetenschap. Zo moet het volgens haar, om meer mensen zoals zij op een leidinggevende positie te krijgen, duidelijker worden dat het een carrièrepad is om je focus te leggen bij onderwijs. 'En dan moet je dus ook nadenken over hoe je dat kunt faciliteren.'

Wij hebben bijvoorbeeld zelf binnen onze opleiding Communicatiewetenschap net drie UD's aangenomen met een onderwijsprofiel, dat wil zeggen een 70/30 procent verdeling in plaats van 50/50, wat normaal gesproken gangbaar is bij ons. Van deze mensen wordt ook iets anders verwacht, bijvoorbeeld dat ze aan de slag gaan met onderwijsinnovatie in plaats van met het schrijven van een Veni-aanvraag.

Ik vind dat dit soort differentiatie meer mogelijk moet zijn in een baan. Volledig onderzoek of volledig onderwijs lijkt me niet wenselijk, er moet altijd een connectie blijven om de verwevenheid tussen onderwijs en onderzoek te kunnen waarborgen. In die zin is het niet zwart-wit voor mij. Heb echter wel oog voor verschillende soorten carrièrepaden.'